

Minnesanteckningar Boverkets referensgrupp brandskydd

Närvarande

Referensgruppen

Byggmateriallindustrierna	Carolina Larsson
Brandskyddsföreningen	Martin Sandberg
Föreningen för brandteknisk ingenjörsvetenskap (BIV)	Nils Olsson
Föreningen Sveriges Brandbefäl (SBB)	Nina Gustafsson
Luleå Tekniska Universitet	Joakim Sandström
Lunds universitet – Avdelningen för brandteknik (LTH)	Nils Johansson (del av mötet)
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	Stefan Särdaqvist
Program för teknisk standard (PTS)	Therés Möller
Sveriges Brandkonsultförening	Magnus Nordberg
Svensk Försäkring	Anna Dahlström
Byggföretagen	Therése Göras
Fastighetsägarna	Anna Thuresson
Research Institutes of Sweden (RISE)	Patrik Johansson (del av mötet)

För Boverket

Anders Johansson
Johan Lindbom
Anders Larsson

Frånvarande

Referensgruppen

Arbetsmiljöverket	Ewa Krynicka Storskog / Jennifer Wanseth
Byggherrarna	Tommy Lenberg
Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer	Ulrika Nolåker
Sveriges kommuner och regioner	Johan Gert

1. Mötets öppnande

Anders Johansson hälsade deltagarna välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Presentation av nya medlemmar

Samtliga mötesdeltagarna presenterade sig kortfattat.

Nya deltagare för detta möte var:

- Therés Möller, PTS
- Caroline Larsson, Byggmaterialindustrierna

3. Föregående mötesanteckningar

Anders Johansson gick översiktligt igenom mötesprotokollet från föregående referensgruppsmöte som ägde rum den 21 maj 2025.

4. Typgodkända småhus

Anders presenterar framdriften i uppdraget om typgodkännande av småhus. För underlag se presentation.

5. Ändring i PBL och BFS 2024:7

Johan presenterar övergripande de ändringar som genomförts kring bygglovsreglerna i PBL och PBF samt den ändring som genomförts i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2024:7) om säkerhet i händelse av brand.

Magnus Norberg: Vad hände med ordning och reda-utredningen?

Anders Larsson: Utredningen ligger hos Regeringskansliet och de har inte lämnat några besked om hur de går vidare med de förslagen.

Therés Möller: Är ”ordning och reda”-utredningen det som nu blivit uppdraget till Boverket om att arbeta med att förebygga fel, brister och skador inom byggsektorn?

Anders Larsson: Nej, det är två olika uppdrag som delvis handlar om olika saker. ”Ordning och reda”-utredningen handlar bland annat om förslag på förstärkt kontroll i byggprocessen medan uppdraget till Boverket om att förebygga fel, brister och skador handlar om att minska omfattningen och kostnaderna för fel i byggprojekt.

6. Uppdrag att förebygga fel, brister och skador: Risksidor på Boverkets webbplats

Anders presenterar uppdraget övergripande och det pågående arbetet med att ta fram texter som beskriver vanligt förekommande utmaningar i brandskyddet. Se presentation för underlag.

Martin Sandberg: Är texterna kopplade till att man ska uppfylla dagens krav på brandskydd?

Anders Johansson: Det handlar snarare om hur man ska undvika onödiga skador och vad som visat sig vara riskkonstruktioner. Fokus är inte hur man uppfyller byggreglerna utan texterna har ett bredare perspektiv.

Therés Möller: Det står att uppdraget ska utföras i dialog med berörda branschaktörer. Har ni en grupp på Boverket som arbetar med den dialogen?

Anders Johansson: Vi har kollegor som jobbar brett med hela uppdraget. Brandskyddsfrågan är en liten del av hela uppdraget och där har fokus varit på risktexterna i detta skede.

Therés Möller: Är risksidorna en del av arbetet med att sprida kunskap?

Anders Johansson: Ja, det är en del av det arbetet.

Anna Thuresson: Bra att ni arbetar med att komma till rätta med fel, brister och skador. De texter som nu tas fram, har ni både utförarperspektivet och beställarperspektiv på dem?

Anders Johansson: Kanske inte så mycket i arbetet med just risksidorna, men i andra delar av projektet är det fokus på olika aktörer och vad respektive aktör kan göra. De texter vi gör nu är relativt tekniska till sin struktur och kan därför rikta sig till både beställare och utförare.

Stefan Särdaqvist: Det låter som väldigt relevanta områden som Boverket börjat arbeta med. Det är också områden där räddningstjänsten har stora utmaningar under släckinsatsen. Andra ämnen som kan vara intressanta är vilka konsekvenserna kan bli av många ändringar i en byggnad över en längre period, till exempel den problematik man såg efter Polarbrödsbranden.

Joakim Sandström: Om det nu är WSP som tar fram dessa texter, kommer de då skickas på remiss? När "Boverket informerar" kom ut så var det lite konsiga formuleringar som gjorde det svårtolkat. Det kan därför vara lämpligt att skicka dessa på remiss så nomenklaturen blir korrekt. Men det är bra att dessa texter skrivs och bra ämnen som Boverket börjat med.

Anders Johansson: Det kommer ingen officiell myndighetsremiss. Men det hindrar inte att vi i den interna arbetsprocessen har samråd med personer som har kunskap om ämnet.

Anders Larsson: WSP:s roll i detta är att ta fram underlag men det är Boverket som ansvarar för innehållet som sedan publiceras på webben.

Joakim Sandström: För att det ska bli bra, så behöver vi prata med berörda aktörer, t.ex. modulhustillverkarna, så att det stämmer med hur det fungerar i praktiken. Blir det för luddiga formuleringar så vet man inte hur man ska använda texterna och då gör texterna ingen nytta.

Caroline Larsson: Kommer det erbjudas lösningar för hur riskerna ska hanteras? Kommer Boverket göra fallstudier med data på vad som har gått fel i verkligheten? Kommer Boverket göra riskbedömning av nya metoder och material?

Johan Lindbom: Texterna fokusera på riskerna och kanske inte så mycket på lösningarna. Syftet med texterna är att synliggöra de problem som olika typer av lösningar inneburit historiskt sett. Boverket har inte riktigt rollen att vägleda om vilka lösningar som är lämpliga i alla lägen.

Magnus Nordberg: Det är vanligt förekommande att fel uppstår på dörrar som är väldigt komplicerade idag.

Magnus Nordberg: Om WSP nu kommer ta fram vilka problem som har funnits, så borde Boverket använda referensgruppen för att läsa igenom underlaget för att ge ännu mer input. Boverket borde även ta fram typlösningar för hur man ska bygga, då kommer vi hjälpa på riktigt.

Therés Möller: Regionerna bygger mycket nytt och gör många ändringar. Ju fler ändringar som görs, desto sämre blir brandskyddet. Många enklare åtgärder görs utan att någon brandssakkunnig är inblandad. Regionerna är idag befriade från anmälningsskyldighet för vissa åtgärder vilket kan bidra till att det blir fel. Om man nu ska minska antalet bygglov och krav på anmälan för alla andra aktörer kan liknande utmaningar uppstå där.

Nils Olsson: Styrningar av brandtekniska installationer är besvärligt och är känsliga för fel. Kvalitén på styrsystem kan variera väldigt mycket. Detta är ett viktigt ämne men det kan vara svårt att fånga upp i en risktext.

Therés Möller: Styrningar är ett stort problem i praktiken. Det står i uppdraget att Boverket ska ta fram verktyg. I de projekten som regionerna driver så finns också bra brandkonsulter och bra kompetens på beställarsidan, men ändå blir det fel. Här behövs verktyg för att komma tillrätta med detta. Det är viktigt att den dialog som Boverket har i uppdraget även omfattar brandskyddsfrågor.

Anders Johansson: Dialogen handlar om breda frågor, allt från projektkultur till arbetslivskriminalitet.

Anna Dahlström: Från ett försäkringsperspektiv så är alla punkter som lyfts relevanta och bra. Det hade också varit bra om det fanns lösningar på de risker som Boverket identifierar.

Patrik Johansson: Brandtätningar upplevs som svåra och där det ofta är otydligt. Det kan därför vara ett relevant område att lyfta.

7. Införandet av energiprestandadirektivet, EPBD

Energiprestandadirektivet är en stor förändring i branschen genom de krav som ställs på byggnader. Det handlar dels om rena energiprestandafrågor på byggnader, krav på solceller, laddinfrastruktur och cykelplatser. Hela EPBD ska vara införlivade i svensk rätt i slutet av maj 2026. Men troligtvis kommer arbetet

inte vara klart tills dess, men i alla fall strax därefter. Förslag på föreskrifter på området kommer att gå på remiss i januari. Föreskrifterna handlar bland annat om utökade krav på laddinfrastruktur och cykelparkeringsplatser men också föreskrifter om solenergi.

Håll utkik efter föreskrifterna som kommer på remiss i januari. Föreskrifterna skickas ut till remissinstanser men går också att ta del av på Boverkets webbplats (<https://www.boverket.se/sv/lag--ratt/boverkets-remisser/>)

Nina Gustafsson: Räddningstjänsten ser generellt inget större bekymmer med elbilar, utifrån att det laddas korrekt, när det kommer till risk för uppkomst av brand. Men man ser en trend med sämre och sämre brandskydd i parkeringsgarage vilket kan vara en utmaning framöver. Viktigt att arbeten inte förutsätter att det alltid blir brandcellsgränser och/eller tekniska system i p-hus utan de byggs ibland i stora brandceller och helt utan tekniska system.

8. Övriga frågor

Inga övriga frågor hade inkommit till mötet eller framfördes vid mötet.

9. Kort runda runt bordet (ca 1–2 min/organisation),

Joakim Sandström, LTU: Mycket fokus på vätgas. Stålbyggnadsinstitutet kommer med handbok om brandcellsgränser i stålbyggnader.

Nils Olsson, BIV: BIV har tagit fram nytt tillämpningsstöd om analytisk dimensionering av brandspridning i ventilationssystem. Det är just nu möjligt att nominera personer till BIV:s stipendium som delas ut till personer som förmedlat kunskap om brandskydd och höjt kunskapsnivån om brandsäkerhet.

Martin Sandberg, Brandskyddsföreningen: Just nu pågår en revidering av SBF 120 som i ny utgåva kommer bli SBF 120:9. För motsvarande regler om brandlarm är det en ny utgåva på gång med remiss nästa år, SBF 110:9.

Therés Möller, PTS: PTS har arbetat om riktlinjerna för byggnadstekniskt brandskydd för alla sjukhusfastigheter och den är nu ute på remiss. PTS har tagit fram en skrift om brandsäker byggarbetsplats och tagit fram krav på lös inredning som är ute på remiss. Har även påbörjat arbete med att försöka få fram riktlinjer för brandlarm på sjukhus.

Therése Göras, Byggföretagen: Följer utvecklingen av EPBD med stort intresse eftersom det påverkar fastigheter i stor utsträckning. Arbetar även med att skala upp tillämpningen av återbruk och digitaliseringsfrågor.

Anna Dahlström, Svensk försäkring: Försäkringsbranschen har stort fokus på bland annat de risker som Boverket arbetar med på risksidorna.

Carolina Larsson, BMI: BMI tittar just nu på TMF:s branschregler för robust brandskydd i modulbyggnader med trästomme. Där har man bland annat en dialog med Svensk försäkring. BMI är också involverade i CPR Acquis.

Patrik Johansson, RISE: RISE arbetar med standardiseringen av testmetod för brandprovning av fasader. Där väntar man nu på en beställning från EU-kommissionen för att dra igång det arbetet. Batterier har varit aktuellt under några år och det nya batterilabbet går för fullt. Energilager är aktuellt ämne på RISE. Inom TC 127 finns diskussioner om certifiering av energilager. RISE kommer även anordna andra omgången av Batterisäkerhetskonferens i Göteborg i mars 2026.

Nils Johansson, LTH: Brandingenjörsutbildningen firar 40-årsjubileum i maj. Sedan tre år tillbaka finns programmet civilingenjör i brandteknik och där sker utveckling av kurser till programmets sista år. Inom forskningen är det fokus på biobaserade material, fasader, ytskikt och utrymning av personer som inte kan utrymma själva. Det bedrivs även forskning inom vätgas, skogsbränder och storskalig utrymning.

Nina Gustafsson, SBB: Inom räddningstjänsterna så försöker man följa den utveckling som sker med nya byggtekniker och material så som biobaserad isolering och återbruk av produkter till andra ändamål än vad de ursprungligen användes till. Det är också stort fokus på räddningstjänst under höjd beredskap, både vad gäller förebyggande och operativt. Det sker även stora förändringar i lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) med fokus på sprängämneshantering. Syftet har varit att minska antalet illegala sprängningar.

Stefan Särdaqvist, MSB: MSB blir vid årsskiftet Myndigheten för civilt försvar (förkortas inte). Myndighetens e-postadresser är som tidigare men med den nya ändelsen ...@mcf.se. De startar ett nytt system med civilpliktsutbildning efter mönstring. Inom enheten för brand och räddning arbetar de särskilt med frågan om förebyggande under höjd beredskap. I samband med det finns frågor till Boverket om tillämpningen av regler vid krig och kris, t.ex. ibruktagande av kriskaminer som skulle kunna vara en anmälningspliktig åtgärd, men som behöver tas i bruk med kort varsel.

10. Nästa möte

Förslag på nästa möte torsdag 21 maj kl 9-11.30

Deltagarna föredrar generellt digitala möten.

Mötets avslutande

Anders Johansson tackade mötesdeltagarna för deras engagemang och förklarade mötet avslutat.

Vid anteckningarna:

Johan Lindbom

Bilagor:

Presentation visad vid mötet.